

Растителнозащитни практики през периода на покой на овощните култури

Автор(и): Таня Динова, гл. експерт в дирекция „РЗ и контрол“ към БАБХ

Дата: 22.12.2014 *Брой:* 12/2014

За гарантиране производството на здрава плодова продукция е необходимо грижите за овощните насаждения да продължат и през зимните месеци, когато растенията са в покой. С настъпване на относителния покой на овощните видове отслабва и вредната дейност на неприятелите и причинителите на болестите, но по-голяма част от тях остават в насажденията - в почвата, по окапалите листа и плодове. Това дава възможност борбата с тях да продължи и през есенно-зимния период.

Агротехническите и механични практики

Тези мероприятия, извършени през невегетационния период на овощните дървета, са важен елемент от Добрата растителнозащитна практика, тъй като с качествено им провеждане

се намалява броят на вегетационните третирания срещу вредителите, както и получаване на по-качествена плодова продукция без остатъчни количества от пестициди. Кои са те?

1. Изрязване на сухите клони, закържавели и изсъхнали дървета, изнасянето и изгарянето им от овощните насаждения, с цел унищожаване на заразата от корояди и дървесинояди, корояди, кръвна въшка, бактериено изсъхване, шарка по сливата, огнен пригор и други вредители. След извършването на всеки отрез режещите инструменти да се обеззаразяват с 10%-ов разтвор на белина или формалин, а също така може и със спирт за горене и вода в съотношение 3:1. Непосредствено след резитбата е наложително отрезите да се замазват с блажна боя или бял латекс, към които да се добави медсъдържащ фунгицид или да се използва готовата овощарска паста Терванол, за по-добро калусиране и предпазване от навлизане на вторични инфекции и заразяване с болести и неприятели.
2. Унищожаване на гъсеничните гнезда и изсъхналите мумифицирани плодове, останали по дърветата, и опадалите повредени плодове, които са източник на нападение от листогризеци гъсеници, бадемов семеяд и на заразяване от кафяво гниене, загиване завразите на дюлята и др.
3. Премахване, изнасяне от градините и изгаряне на старата и напукана кора от стволите на дърветата за унищожаване на зимуващите под нея форми на плодови червеи, акари, кръгломиниращ молец, крушова бълха, кореста завивачка и др. неприятели, както и причинителите на ранното кафяво гниене по костилковите, брашнестата мана по ябълката и прасковата, огненият пригор по овощните.
4. Варосване на стволите на дърветата и дебелиите скелетни клони за предпазването им от измръзване и унищожаване на лишеите и мъховете по стъблата.
5. Обвиване на младите дръвчета в амбалажна хартия, велпапе, полиетиленови или други материали, за предпазване от гризачи.
6. Обработка на почвата чрез прекопаване около стволите на дърветата на 8-10 см и изораване в междуредията на дълбочина 18-20 см. Чрез нея се заорават окапалите листа, активизира се процеса на минерализация и по този начин се намалява заразата от струпяване по ябълката и крушата, бяла ръжда по черешата и вишњята, червени листни петна по слива. Чрез изораването на почвата се унищожават част от какавидите на черешовата муха, лъжегъсениците на костилкоплодовата листна оса, черната сливова плодова оса, вишњевия хоботник, мъхнатия бръмбар. При обработка на почвата не трябва да се наранява кореновата система, тъй като това води до инфекции с бактериален рак и причинители на кореново гниене. Дълбочината на оранта се определя от възрастта на насаждението и типа на подложката.
7. Торенето на овощните дървета през есента осигурява хранителни вещества на растенията през периода на активния растеж на корените и натрупване на резервни вещества в дървесината, от което зависи до голяма степен растежа и плододаването им през следващите години. При плододаващите овощни видове една част от торовете се внася през есента, а друга част - през пролетно-летния период. Фосфорни и калиеви торове се внасят през 3-4 години или през година, като количествата на 1 декар е 60-80 кг двоен гранулиран суперфосфат, 30-40 кг калиев сулфат и 3-5 т добре угнил оборски тор, който се заорава на дълбочина 35-40 см.

Азотът обикновено се внася няколко пъти през годината. След беритбата на плодовете през есента се препоръчва повърхностно торене с 1/4 до 1/3 от предвидената норма (15-20 кг на дка) със заораване на 15-18 см или дискуване на 6-8 см. Тези норми са ориентировъчни и количеството им зависи от възрастта на дърветата, предшественика,

всяка година ли е торена градината, засаждана ли е друга култура в междуредията, по какъв начин е извършена оранта, брануването и дискуването, поливана ли е често и др.